

Rågstölden på Stymninge

Här bodde torparen Lars Persson med familjen i mitten på 1800-talet. T.v. skymtar det senare byggda huset. Strax norr om bussvändplatsen vid vägen mellan Årsta Havsbud och Årsta slott finns rester av den gamla stugan kvar. På platsen för den vänstra byggnaden finns idag en modern villa.

Det var hårda tider på 1860-talet, människor som levde under knappa förhållanden hade svårt att få mat till familjen. Detta gällde i allra högsta grad landsbygdens statare och torpare på storgodsens och gårdarna.

Torparen Lars Persson på torpet Karlslund eller Bakom under Årsta var inget undantag. Han hade tagit över torpet efter sina föräldrar. Han städslade pigan Anna Ersdotter i början på 1830-talet, hon kom dit med sin sexåriga oäkta dotter och som ofta stod det inte på förrän ytterligare ett torparbarn kom till den hårda världen.

Anna födde en son 1835 som Lars var far till, men de gifte sig inte förrän i augusti 1837 och bodde kvar på torpet. Därefter fick de tre söner tillsammans. Lars Olof 1837, Carl August 1840 och Anders Gustaf 1844. De fick en dotter 1847 men hon

dog redan i mars 1848.

Bakom	Födelse			Läser			Indflyttning		Hus högst	föt	dödt
	År	Mån	Orten	Upp läs	Upp läs	Upp läs	År	Orten			
Lars Lars Persson	1807	7	Stymninge	+	+	+					
M. Anna Ekedal	1803	15	Stymninge	+	+	+					
U. An. Cla. Sack, äkta	1825	15	Stymninge	+	+	+					
Lars Lars Olaf	1837	2	här	+	+	+					
Lars Carl August	1840	12	här	+	+	+					
Lars Anders Gustaf	1844	10	här								
M. Ann. Christiana Christoffer	1847	12	här								
Appl. Anna & Maria Mattis	1846	2	Stymninge	+	+	+					
Appl. Lars Jan Math	1850	24	här								

Utdrag ur Österhaninges husförhörlängd den aktuella tiden.

Hustrun avled i maj 1856. Lars blev kvar med de två yngsta sönerna och hennes oäkta dotter från 1826, som i sin tur hade fött en oäkta son i april 1850.

Vintern 1860 var särskilt besvärlig och Årstatorparen hade svårt att försörja sin familj. Tillsammans med två av sina söner stal han 1½ tunna råg ur ladan på en av Årstagodsets utgårdar, Stymninge, som då ägdes av Abraham Saxenberg.

Stölden uppdagades, gärningsmännen hade inte gjort något för att dölja spåren i snön mellan Stymninge och Bakom och i mars 1860 stod trion inför rätten i Västerhaninge Tinghus.

Haningegillet Mauritz Henriksson berättar här om rättegången och påföljden men också om de inblandades kommande öden.

Mauritz Henriksson på
upptäcktsfärd i
Haningetrakterna.

[Läs den här](#)